

Eletar yay éutten yo Pool ahič me Tímonte

Waf waw wabaj me n'eletar yauye

Eletar yauye éutten yauye yo apotora ahu Pool ahič me Tímonte kakan bi etarol etar ésola wo náari me akan. Pool umu ni fipeh (2 Tímonte 2.9), bugan gammenje gujundenol (1.15 ; 4.10-16). Naffase búoh mati pio naçet (4.6). Yo eçil me nasaf Tímonte, aamme arambenaol ni burok ban najogol ti nihi ní me añil ola, basaf baa búhanor.

Pool naosenolal n'eletar yauye buronjol : burokol bal apotora, baligenerol, ni þop sílamol so nálam me mala Firimfafu Fásum me. Natar dó may Tímonte. Namunde asenol buaken min mb'ajar fugabol faa sílam ni burok babu mala Kirista (2.1-13). Púrto, nagitenol búoh o Tímonte naate avare çol firimfafu fal Aláemit (2.14 bi 4.15). Min jú kano, Tímonte naate atey síceñor sasu mala gurim, naate atey bugan bugagu galoe me ni galim. Naate may alihor ni bakaner babu baa Pool. Ban, balama dáuru þe, naate átuh liŋ wo Pool ni bugagu uligena ejangara guligen me bugan bugagu.

No bugan bugagu gamat me no Yésu aamen me m'buronj gunemo me, guce n'gulagen uhagil bi éfaenum burokil. Min jú kano, **guote ñer gubanjon gurim gagu** go guyab me n'uligenail. Guote may gujanga Bahícer babu banab me. Unnay

waw no Pool ahič me siletar sasu bi ni Tímonte, Bahiêcer babu Bufan babu bubajene, ban sasu silebur so nuvogale me "Bahiêcer babu Buvugul babu" usu n'ebaj jatit-jatit. Bahiêcer baubu þoobo « bunafanafa bi eligen maagen mamu, épuren galimbor, ejjonen gahajen ni þop ehur an bi eron buronj baçole » (3.16).

Basaf babu baa Pool

¹ Injé Pool apotora ala Yésu Kirista nem ni búnon gum bal Aláemit. Aláemit naboñomboñ bi egiten bugan bugagu mala buronj babu bo nalob me esenil, bo núbajumal me ni gajogorolal ni Yésu Kirista. ² Injé ihiçeuli eletar yauye, aw Tímonte aamme añolom ni gáinen o níbboli me nár : mbi Aláemit Paaya ni Ataolal Yésu Kirista gúsonieni, n'gurumi enil ban þop n'guseni gásumay !

Pool o n'esal Aláemit mala Tímonte

³ Injé umu n'esal Aláemit o nimigelete me ni biinum bakure ti sipayom gufan nihi gukanen mo me. Injé umu n'esalol míya ; etufunaha n'efuga, nánongan no niom ni galaw, niþinoreþinor míya. ⁴ Iosen me ukonj waw úiya no nuhalorae me, nisommen faj ebbañ ijugi min ibaj ésumay yámah. ⁵ Nironje n'eosen gáinen gagu gaa maagen go nubaj me. Gáinen gaugu gumundene gúni ni jai afan Lois, ni jai Onís balama aw. Nifiume búoh gáinen gaugu guomme may n'aw.

⁶ Yo eçil me ínje umu n'etajeni biinum ni grímom, min utoen sambun sasu saa gáji Aláemit

go nuyab me no niremben me guñenom ni fuhoi.
⁷ Uosen may búoh Biinum babu bo Aláemit asenolal me bukanutolal núnial bugan gáhoffie ; bare til bimmejenolalmenen sembe, gábboli ni gajogoro.

⁸ Jambi ñer usu egiten an mala Ataolal ; jambi þop usu múmbam, ínje o gupeh me mola. Bare til, úlam manur n'índe mala Firimfafu Fásúm me, n'éinen dó búoh Aláemit þan asenola sembe sasu sal emuten sílam sausu. ⁹ Açila Aláemit o aþagenolal, ban naçobolal min únial buganol, leti mala bakanerolal báari me, bare mata mamu napie nakiç yo þio bo. Waçil me dáuru þe, wo uomme gájiol go násenumolal me ni Yésu Kirista balama buju babu baa mof, ¹⁰ ban nagitenolal go jama n'éjoul yay yal aþagenaolal Yésu Kirista. Açila anemen me sembe sasu sal eçet yay, ban þop açila ájoum me ni Firimfafu Fásúm me min agiten waamme buroñ babu bábaerit me.

¹¹ Mala Firim faufu Aláemit açobom íni aþotora ni aligena-bugan bi gavare fo ; ¹² yo eçil me níni ni sílam sause so niom maa ni so. Bare isuut mala yo, mata niffase ni ay níhagume, ban nifiume búoh Aláemit nájue apoy burok babu bo nasenom me ekan iki funah fafu faa bataliñ babu fiçigul.

¹³ Utúh liñ gurim gagu gaa maagen go nilobi me, ujoh liñ gáinen gagu ni gábboli gagu so nubaja me ni gajogor gagu go nujogora me ni Yésu Kirista. ¹⁴ Ubañ joon maaro mamu mo Aláemit aseni me uogen, dó þe ni garamben gaa Biinum Banabe baamme ni wolal.

¹⁵ Ti nuffas yo me, bugan bugagu þe bugaa mof mamu maa Asi gúvuomvu búsol, bi ni Fisel ni Erumosen dó. ¹⁶ Bare mbi Aláemit ásonien yan̄ yay yal Onesifor, mata ñammenje nakane biinumom m'bifilo, ban kanutol bo ñusu min ínje iom maa ni fipeh. ¹⁷ No naçilo me babe Rom, nalip̄omlip̄ til tánutan ak'ajugom. ¹⁸ Nuffase hum bu narambenom me eno baubu n'ésuh yay yal Efes. Mbi Ataw akan min Aláemit arumol enil no funah fafu faa batalin̄ babu fujae me eçigul !

2

Ení aroka ala maagen ala Yésu Kirista

¹ Kan ñer aw añolom, uñes min Aláemit aseni sembeol sajoumulo me ni maaro mamu mo nagitenolal me ni gajogorolal ni Yésu Kirista. ² Wo nuun me n'ínje no niligene me fáçil bugan gammenje, ulob wo bugan bugo nufiume, gájue bugo may guligen wo guce.

³ Uteb sílam sasu saamme síya, ti akosombil ala maagen ala Yésu Kirista. ⁴ Akosombil ánoan, eno me namanje ásum afanol, aatut alagen mukanay bugagu galet me ekosombil, ⁵ ti may ákuja mat'ayab me bacam babu açila m'bákujut ti kújei me. ⁶ Aaña arok me súþ, açila þan amundum me ayab jola eþit baçigerul. ⁷ Upinor joon ni gurim gauge go nilobei maa ; Ataw þan akani min ujoh waf wauwu þe ñanno ca.

⁸ Uosen Yésu Kirista aamme gabulaken gal ávi ahu David, o Aláemit ailen me ni gaçet me, ti Firim fafu Fásum me fulob yo me fo nigitene

maa. ⁹ Mala firim faufu nílame maa, iki gujekom ti akana-maarat. Bare firim Aláemit, fo, an ájuut ajek fo ! ¹⁰ Yo eçil me, nimuten waf waw þe bi mala maaro maa bugo Aláemit açob me, tima bugo may n'guyab gaþah gagu gaamme ni Yésu Kirista, manur ni gasal gagu gábaerit me.

¹¹ Gurim gauge gurim gom gaa maagen gaah me :

Iní me nuçelale manur ni Kirista,
þan may uroñal manur ni o.

¹² Iní me numutenale n'eteb sílam sasu,
þan únial may ni fuhow Jáviol manur ni o.

Iní me nuogale uffasutalol,
o may þan aah affasutolal ;

¹³ Mb'íni me wolal ulelal bugan gufiumay,
açila til þan áni to me an afiumay,
mata ájuut alaloro açila fumumol.

Pool o m'batar jambi síceñor sibaj

¹⁴ Waf wauwu þe uosen wo bugan bugagu þe ban nulobil bújoñor Aláemit ñanno ca búoh guhat gárig mala balober. Gárig gaugu gubajut nafa yánoyan, eno let ellimen bugan bugagu gauittene go me. ¹⁵ Aw fañai uaken tima Aláemit najuh búoh aw uce uñañouti. Uní arokaasuut ni burokol ; ugiten firim fafu faa maagen çol ti fuot me figiteni. ¹⁶ Utey sulob sasu sabajut me nafa sannamut me ni gáinenolal, mata gakane mo me mo may gufañe me n'gúralie Aláemit.

¹⁷ Baligeneril bínini ti esola yaam n'efañ neogoe. Himene ni Filet bugo guogeí mee. ¹⁸ Guhabohat elob maagen mamu min gúni n'ehajen gáinen gagu gaa bugan gammene, nihi guogil eilo yay

yololal n'eêt yay ebaje eban. ¹⁹ Bare maagen mamu mal Aláemit muñannoñanno ca. Mínini ti fícit faliñe tir ; gurim gauge ugu ni fo n'gúbileni, gaah me : « Ataw naffase bugay guomme bugola. » Ni gubbañ guoh : « Anóan aage o an ala Ataw nam, ahat ekan maarat. »

²⁰ Ni yañ yámah, let mísluma ni mitiñuma mal éurus ni maa síralam bare mubaj dó, bare þop bajé maijij ni mateþiteþ ; mítiar mamu mo niunen me mukanikan bi funah faa gaggan, mamumo, mo muñarei me min sili funah-ó-funah. ²¹ An ñer atey me baligener baubu balet me baa maagen bo nilobul mee mala bo, þan áni ti mitiñuma maa funah gaggan : nasenorosenoro Aláemit aamme Afanol ; þan anafoal, ban may þan áni to bi ekan waf wánowan waaro.

²² Utey waf waw þe waarat me waa búpuret ; ulip til maçole mamu, úinen n'Aláemit, úbboli gupali, ban nukan min gásumay gubaj tutori ni bugan bugagu þe gamigelete me Ataw ni biinum bakure. ²³ Utey sulob sasu sabajut me nafa sasonjet mee : nuffase búoh gárig bare nihi síjarul. ²⁴ Ban aroka ala Ataw aatut árig ni an, bare til naate ásum ni ánoan, ban náju aligen bugan bugagu Firim fafu Fásum me. Naate þop áju emuten balober baarat. ²⁵ Naate may abeben nátigul bugan bugagu gaceñeol me, mamu ñice Aláemit þan akanil n'gúbahen buroñil min guffas maagen mamu. ²⁶ Mamu, þan gúbbañul gubaj uinum waaro, ban þan guþah Seytane ajogil me ni gumbalol ábahen akan umigelol.

3

Galego gagu gajae me ebaj ni gunah gagu gúsola

¹ Ukan ni biinumi búoh ni gunah gagu gúsola gagu þan baj no jae bil táñi fañ. ² Maagen mamu, bugan bugagu þan nihi guþinor molil bare, ban þan gubaj gaija gaa síralam. Pan nihi gusalenoro ban ni gutennoro. Pan nihi gujel Aláemit, ban mati gúkanum ubugail. Mati gusal garambeneil me, ban þop mati gujoh waf waw wal Aláemit líi. ³ Pan gúni bugan gátañie, ban mati gubaj ñarum enil. Pan nihi gulob maarat guya ni bugagu, þan gúni bugan gájuut ejogoro, bugan gamañe élamen bugan, ban mati gulip ekan maaro. ⁴ Ubbaña-búsol bugom, bugan gamañe ekan gáaç ban ni gúju gájilor nár ; þan gumaj másume mamu maa buroñ be min til gulat Aláemit ; ⁵ þan gukan nan guineyinen n'Aláemit, bare þan gulat sembe sasu so gáinen gagu n'Aláemit gusene me. Utey bugan ti bugaubugi ! ⁶ Maagen mamu guce ni bugo n'gubbuy gunogen ni sañ sasu, min gubut waareaw bugo úbilil ulinjut me ban ni gummen util, gahat me galego gánogan min gubbulil. ⁷ Waareaw ubugi ubugu n'enjes nánonan bi effas maagen mamu, bare gájuut guffas mo hani. ⁸ Ti Yanes bugo ni Yambures gulat me Móis, mo may bugan bugaubuge gulat me maagen mamu. Gukakan bugan bugo uinumil uçele, bugo gáinenil gubajut nafa yánoyan. ⁹ Bare mati gúffus bánoban, mata bugan bugagu þe

pañ gútallo busoñelil, ti bajen me Yanes bugo ni Yambures naanañ.

Batar bú sola

¹⁰ Bare aw nunabenaben joon baligenerom, nujujuh bu nikane me nogor, nuffase waf waw wo niphinor me ekan, gáinen gagu gúmbam, emuten yay yúmbam, gábboli gagu gúmbam, ni buaken babu búmbam ; ¹¹ nuffase bu gúlamenom me nogor ni bu gúlatienom me baubu ni súsuh sasu saa Antioç, Ikóñom ni Listura. Maagen mamu, gúlamenomlamen máamah, bare Ataw naramomram ni mátañie maumu þoomo. ¹² Piþima bugan bugagu þe gamañ me min guronj buroñ bal ékanum Aláemit ni gajogoril ni Yésu Kirista, þan gúlamenil. ¹³ Bare bugan bugagu gálaput me ni ubuta-bugan bugagu þan gúfaro n'ekan maarat mamu. Þan nihi gubut bugagu, ban may bugo fañail þan nihi gubutoro.

¹⁴ Bare aw, ujoh to liñ tir ni wo guligeni me, wo may nubañ me gafiumi ni wo. Nuffase hum bugay guligeni wo. ¹⁵ Kábirinj fiñilei, nuffase Bahícer babu banab me ; bo bújue biseni malillo mamu mo nihi mújaenum me bi ni gapah gagu go éinen yay ni Yésu Kirista énjareul me. ¹⁶ Bahícer bánoban ni Biinum Aláemit bujoumulo, ban bunafanafa bi eligen maagen mamu, épuren galimbor, ejjonen gahajen ni þop ehur an bi eronj buroñ baçole, ¹⁷ min mbi aroka Aláemit abaj gailo galine ni þop gañ gánogan gájahore bi ekan burok bánoban báarie.

4

¹ Injé ume aam maa n'elai bújonor Aláemit ni þop bújonor Yésu Kirista, ajae me éjoul ni Jáviol ró, ban þan ataliŋ garoŋ me ni gaçet me, iegi : ² Uaken nuvare bugan bugagu firimfafu fal Aláemit, ban nuçimen fo, jáhor-o, jáhorut-o, úni an ala firim, úni açafa-bugan, ter þop asenail buaken ni gurimi, ban mb'uligenil ni gabeben gámah ró.

³ Maagen, tinah þan tiçigul no bugan bugagu mati gumaŋ me guutten baligener babu baa maagen, bare þan gulagen wo bugo gumaŋ me bare, ban ni gúvogul uligena gammene gújoul íkiil gulobil waf waw wo gumaŋ me eun. ⁴ Pan gutoj gunnuil jambi guun maagen mamu min til gúbaho mbal eutten urej wañulout. ⁵ Bare aw, ujogoro ni wánowan, ban numuten sílam sasu baçigerul. Ukan buroki bal avarea ala Firimfafu Fásum me, ban nukan burok babu þe bo Aláemit aseni me ekan.

⁶ Injé ñer to niom maa, maer dom físimom ni fúyui ti bísimen ; tinagom tiçige taa búhanor ni mof me. ⁷ Nitaje bútaj babu báari me, nitee etey yay ek'ebao lis, nítuge liŋ gáinen gagu gúmbam. ⁸ Ñer maer bacam babu bal etebom eben yay ubu to m'bunageom : Ataw, aamme ataliŋ ahu açol me, þan asenom bo funahfafu faa bataliŋ babu mala min ajogom me an açole, ban let ínje bare þan asen bo, bare þan asen bo þop bugagu þe gaamme n'enah n'esommen dó éjoul yay yola.

⁹ Ukan mónoman min újoul cab utolom babe.
¹⁰ Maagen mamu, Demas najundenomjunden min ajow bi n'ésuh yay yaa Tesalonik, mata aćila waf waw waa buronj be baa babe ni mof nafañen eruñen. Keresens, o, najojow bi ni mof mamu maa Galasi, Tit, aćila, najojow bi ni maa Dalumasi. ¹¹ Lík ñer nevonol anjañoe tale n'ínje. Uní me n'éjoul, núñarorul Maruk, mata þan arambenom fañ ni burokom. ¹² Nibomboñ Tićik bi baubu Efes.

¹³ Uní me n'éjoul, nuñallom gaþalitonj gagu go nihatulo me n'ende Karupos n'ésuh yay yaa Turoas ; mb'uñallom þop silebur sasu, fáñum gubboñen gagu gal uban waw wahiči me.

¹⁴ Aapä ahu Alsandul nakanomkan waf wammenje wátañiom. Ataw þan abbañenol maarat mamu mo nakan me. ¹⁵ Aw fañai þop úkanum mola, mata nalalat fereñ gurim gagu go wóli jivaree me.

¹⁶ Funah fafu fítiar fafu faa batalinjom, bajut an abbañe búsolom ; bugo þe gujundenomjunden. Aláemit jambi akan yo ni gapin gola ! ¹⁷ Bare Ataw narambenom, ban natajenom sembe min íju ivare firimol þoofo ti wári me, min bugan bugagu þe galet me Esúif guun fo. Naramom ni sambun*. ¹⁸ Ban Ataw þan aþagenom ni maarat mónoman, þan þop akanom min inogen apuñom jas ni Jáviol jaa fatiya. Gasal gúni ni o bi nánonan ! Amen.

¹⁹ Usafom Pirisila bugo n'Akilas, ni þop bugaa fil fafu fal Onesifor. ²⁰ Eras o baubu n'ésuh

---

* ^{4:17} 4.17 naramom ni sambun : Ni gugerekay guoge naþagenom ni butum éñaŋ.

yay yaa Korent narove, ban Turofim, o, baubu n'ésuh yay yaa Milet nihatulol másote. ²¹ Ukan mánoman min újoul balama ñutot ñañu ñiçigul. Obúlus bugo ni Pidans, Linus, Kúloja ni gutiolal bugagu þe gusafuli.

²² Mbi Ataw ásonieni. Gáji gagu gal Aláemit gúni ni buru þe !

**Firim fafu fal Aláemit
Bandial: Firim fafu fal Aláemit Bible**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bandial

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

2256a388-b3d0-5a86-9a2f-8ea0a837d026